

стилістичних прийомах. Поетизми - категорія історично змінна. Проте існують певні лексико-семантичні групи слів, що лишаються невичерпним джерелом поетизації мови в усі часи.

Сучасні поети використовують поетизми у якості ультрамодних слів

ФУНКЦІОНАЛЬНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТЕРМІНІВ НА ТЛІ ЮРИДИЧНОГО ДИСКУРСУ

Дорошенко І. В., *ВНУ*

Термін - емоційно нейтральне слово чи словосполучення, яке вживається для точного вираження понять та назв предметів. Передача англійських термінів на українську мову вимагає знання тієї галузі, якої стосується переклад, розуміння змісту термінів англійською мовою і знання термінології рідною мовою. При передачі науково-технічної та юридичної літератури з англійської мови на українську важливе значення має взаємодія терміну з контекстом, завдяки чому виявляється значення слова.

Юридичні терміни - це спеціальні слова або словосполучення, що дають точне значення чи пояснення предметам, явищам, діям з такої галузі знання, як юридична наука. Вони мають точне, конкретне значення, позбавлені образності, емоційно-експресивного забарвлення. У межах юридичної термінології виділяється значний відсоток термінів, утворених синтаксичним способом. За кількістю компонентів можна виділити 1) двокомпонентні (юридична практика, кримінальне судочинство); 2) трикомпонентні (міжнародна судова процедура, підзаконні нормативно-правові акти); 3) полікомпонентні (небезпечні для життя тілесні ушкодження, to acknowledge recognizance in false name).

Юридична термінологія посідає особливе місце серед термінологічних систем. Вона охоплює юридичні терміни, що є словесним позначенням державно-правових понять, за допомогою яких відображається та закріплюється зміст нормативно-правових приписів держави. В свою чергу юридичні терміни виділяються не тільки своєю структурою, але й функціональними та семантичними особливостями. Розглянутий матеріал дає право стверджувати, що саме юридичні терміни можуть вживатися лише відповідно до певних правових норм. Так у судочинстві завжди потрібно знати,

чи підпадають дії людини під ту чи іншу статтю закону. Правильна інтерпретація дій, що спричинили правовий вчинок та відповідність її лексичній інтерпретації відповідного закону, призводить до визначення винності чи невинності. Юридичні терміни мають також відповідати певним критеріям, таким як стислість, дефінітивність, емоційно-експресивна нейтральність та ін. Ці фактори обов'язково беруться до уваги при створенні юридичних текстів, для того, щоб той чи інший документ не містив зайвих елементів.

Юридичний дискурс – складне комунікативне явище, яке, окрім текстів, охоплює ще й екстралінгвістичні соціальні фактори (знання про світ, соціальний та лінгвістичний досвід, установи, інтенції). Основні компоненти соціальної ситуації становлять адресант, адресат, тема, код (система знаків та правил їх поєднання), форма (лінгвістичні чинники), канал (середовище передачі інформації), місце та час події.

Виділяють наступні ознаки юридичного дискурсу, як використання графічних прийомів логічного виділення найбільш важливих компонентів тексту, наприклад, нумерація речень, підкреслення чи виділення з допомогою контрастного шрифту ключових слів; використання великої кількості складнопідрядних речень з двома і більше підрядними; практична відсутність розділових знаків (окрім крапок), що пояснюється можливістю неправильного тлумачення речень, якщо при переписуванні який-небудь знак буде опущений або, навпаки, доданий; перевага іменних словосполучень та використання іменників у пост модифікаційній позиції; відсутність емоційно-забарвленої лексики; часте використання запозичених з французької та латинської мов; велика кількість синонімів типу: *final and conclusive, breaking and entering, aid and abet*; перевага архаїзмів типу: *hereafter, theretofore, whereby, witnesseth*; використання загальноновживаної лексики у вузькоспеціальних значеннях (наприклад, *action – law suit, serve – deliver legal papers, instrument – legal document, without prejudice – without loss of any wrights*); широке використання структури *modal verb+ be+ past participle*.

Тексти юридичних документів відносяться до офіційного дискурсу. Вони є особливими і за граматичною структурою речення, і за специфікою вживаної лексики. Юридичні документи стосуються лише тієї ланки діяльності людей, яка передбачається

законом. Такі повідомлення досить важкі для декодування, що пояснюється специфічною побудовою самого повідомлення та незвичною формою вираження. Розглядаючи юридичні тексти ми дійшли до висновку про те, що рисами, які їм притаманні є лаконічність та стислість викладу, відсутність будь-яких засобів експресії та емоційності, об'єктивність, а, отже, неспрямованість на суб'єктивну інтерпретацію. Адресанти таких повідомлень оперують об'єктивними фактами; будь-яке розходження із реальністю є неприпустимим.

МОВЛЕННЄВІ МОДИФІКАЦІЇ В ГАЗЕТНОМУ ДИСКУРСІ

Журба І. Ю., студ.

Мова газет, безумовно, має певну специфіку, яка відрізняє її від мови художньої або наукової літератури, від розмовної мови - це є наслідком тривалого відбору мовних виразних засобів, найбільш відповідних тому соціальному завданню, яке виконує газета як основний засіб масової інформації.

Мовні штампи — це стерті, колись образні вислови, неточні фрази, безкінечні, стилістично невмотивовані словесні повтори, які створюють негативний стилістико-семантичний ефект. До мовних кліше належать конструкції, побудовані за відповідними моделями словосполучень, зрідка речень, які функціонують переважно в інформаційних жанрах засобів масової інформації й часто відтворюються у мові. Вони виконують роль стандарту, забезпечують найповнішу інформацію й економлять мовлення.

Прагнення до стандартизації мовних засобів відображає інформативну функцію газети, умови функціонування. Цитування - це досить частий елемент структури газетного тексту. Цитата є складною мовною суттю, яка виступає функціональним елементом системи приймаючого тексту і яка призначена для реалізації визначеної комунікативної інтенції і що характеризується рядом інваріантних конвенціонально встановлених формально-змістовних характеристик. Звідси витікає, що якнайповніший опис цитації можливий на підставі її трибічного - структурного, семантичного і прагматичного - вивчення. Газетна мова є потужним засобом впливу та маніпуляції, котрим вправно користуються працівники медіа. Завдяки ретельному підбору подій,